

Utassy József
Fekete ének

Talán

Majd,
 majd egyszer,
 majd egyszer megérted,
 egyszer majd megérted talán:

mi ez az ősi szorongás bennem,
 álomi horror koponyám falán,
 rendezője maga az Isten,
 producere a Halál.

Majd,
 majd egyszer,
 majd egyszer megérted,
 megérted majd egyszer talán,

mielőtt rút férgek,
 pondrók zsidvására
 leszel:

Édesanyám!

Gyöngy

Vertél anyám,
 de virágos ággal!
 Neked én
 gyöngyöt pityeregtem:

nehogy megcsalj
 a másvilággal,
 s hulládba
 botoljak el reggel!

Naplemente

A nap szétfeszíti térded,
 s megerőszakol a halál.
 Holdasul arcom, ha nézlek.
 Alkonyodol, Édesanyám?!

Árnyam ijesztő nagy így is,
 hátha a föld alól fénylesz?
 Nyurgulhatok én már égig,
 mama, itt olyan sötét lesz:

arcom, minden sejtem elfogy,
 sarlósodik, suhog sárgán,
 sikolyélesre fen a szél,
 s hozzádsötétülök, mama!

Várj rám.

1998. VII. 23.

Temetem Édesanyámat.
 Bölcsőjéig zokogom el őt!
 Annyi bánat a szívemen:
 telehalom a temetőt!

Fekete ének

Zene szól, lassú pentaton zene,
 négy férfi viszi anyámat vállon,
 fölsír bennem a durcás kisgyerek:
 „No, most kiabáljon!”

Július huszonharmadika van,
gyászlobogó suhog, tömjénfüst száll,
már-már kibuggyan ajkamon a szó:
„Jaj mama, ne üss, fáj!”

Püfölik szívemet a harangok,
tombol a Nap, ingét tépi a táj.
Búcsúzni jöttem, s te bántasz megint:
most versz meg igazán.

Halál, te dög!

Halál, te dög, minek szépítselek én,
hiszen úgy hullunk el, akár a barmok,
talpam alatt vigyorog a televény,
férges zsivaja harsog!

Halál, te dög, dehogy szépítelek én!
Tíz körömmel csikarnám össze arcod,
lapockádon vad indulót dobolnék:
marsot, Radetzky-marsot.

Halál, te dög, adj már nyugalmat végre,
hadd görgessek versem ormára pontot,
fönről a vadludak győzelmi V-je
jajgattatja le rám a horizontot.

Halottal beszél

Vakít a hó, zizegnek zúzmarás fák
pillogok csak, kipirosít a szél.
Kell is arcomra most pici pirosság,
mert elsápad, ki halottal beszél.

Öröknek hittelek, mama, öröknek.
Sírvafohad hiányodtól a ház.
Dobd el a mélység kulcsait: töröttek!
Kicsúfol Isten ügyis, megaláz.

Pedig te hitted őt, félted, remegted,
ám gyűlölted a gyóntató papot.
Bűnöd ha volt, a szomorú egeknek
vallottad be, s az Úr kihallgatott.

Köszöntelek messzülő szép hitemmel,
édes mama, halhatatlan halott!
Nézek utánad hosszan, s mintha tenger
búcsúztatná a lebukó napot.

Hazamegyek

Nem vár senki:
a kapuból hiányzol,
a kertből hiányzol,
a házból hiányzol,
gyászol
minden almafa,
gyászol,
reszket a ribiszkebokor
érted:
nem érintheti
kötényed,
térded,
sírvafohadnak
a szőlőtőkék,
zokog a lugas,
bár nincs eső rég,
pereg a könnye
a szilvafának,
csak én állok itt,
akár az állat,
nyüszíték érted,
kikaparnálak,
de csak vakogok:
és várlak,
várlak.

Didergek érted

Hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.

Didergek érted,
vacogok,
gyöngyül bánatom bora,
zöldell:

hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.

Hívom a tavaszt:

böjti szél,
hozzám nagy fényben jöjj el,
cseresznyevirággal hitegess,
töltsd meg poharam bánattal,
gyönggyel:

hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.

Ne hagyj magamra, édesem,
látod, küszködik a könnyel
hatalmas buzgár két szemem,

előnti arcom árterét,
mosolyom világgá roppen,

ne hagyj magamra, édesem,
legalább álmomban jöjj el,
látogass meg, édesanyám:

bánatom poharát törd el!

Amíg megvirrad

Szöszmötölök asztalomon,
kicsit részeg vagyok már:
sörösüveg Don Quijote,
Sncho Pansa meg pohár.

Istenem, de jól megy dolgom:
bárcsak megvirradna, bár!

Apámat én nem ismertem,
sírján kóro szalutál.
Süvíts hozzá, te minszki szél,
fáj hiánya, fájva fáj!

Istenem, de jól megy dolgom,
leskelek, virrad-e már!

Rédicsen, a temetőben,
ahol dőzsöl a halál,
hol az idő is időtlen:
fiam emlékszobra áll.

Istenem, de jól megy dolgom:
kakas, kukorékolj már!

Tavaly temettem anyámat,
kit elszólított a nyár.
Szomorú vagyok, szomorúbb,
Mint a kirabolt határ.

Istenem, de jól megy dolgom!
Bárcsak kivirradna már.

Nincslesz

Sirattalak. Már nem siratlak.
Arcomat aszály pusztítja, dúlja.
Szemem kútjai kiapadtak.
Nincs több hozsánna, se halleluja.

Ezer napja már, hogy nincslesz.
Nem foghat ki rajtam a bánat!
Hatvanéves vagyok, mama!
Kérlek, mutass be a Halálnak.

Sugdós a sátán

Még mindig nagyon fontos vagy magadnak!
Kobakodra tonzurát süt a Hold!
Nagy égüres szemeid rám tapadnak:
mi kéne, ha vóna, szegyen bolond?!

Amióta anyád a föld alatt hál,
házatokban fekete csönd lakik.
Mire vársz még? Oly egyedül maradtál.
Döfd magadba a kést markolatig!